

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΠΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17

Ταχ. Κώδικας : 104 33

Πληροφορίες : Ντίνη, Ιορδανίδης, Ουρλόγλου

Τηλέφωνο : 2132161344, 1334

e-mail : ddy@moh.gov.gr

Αθήνα, 25 -08-2023

Αρ. Πρωτ: Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 44532

ΠΡΟΣ: Όπως Π.Α.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Παρακολούθηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 13 της υπ' αριθμ. Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 27829/15.5.2023 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 3525)

Σχετ: α) Η με α.π. Υ14/09-07-2023 Απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Υγείας, Ειρήνη Αγαπηδάκη» (ΦΕΚ Β' 4435).

β) Η Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020).

γ) Η με α.π. Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 27829/15-5-2023 ΚΥΑ με θέμα «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020)» (ΦΕΚ Β' 3525).

δ) Η με α.π. Δ1δ/Γ.Π. οικ. 38752/13-07-2023 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Θέσπιση υποχρεωτικής πληροφόρησης του κοινού για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. – Εφαρμογή των διατάξεων του άρ. 17 της Δ1(δ)/Γ.Π. οικ. 27829/15.5.2023 ΚΥΑ» (ΑΔΑ: 69ΨΖ465ΦΥΟ-ΥΒΒ).

Με σκοπό την ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων σε θέματα παρακολούθησης της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, η Υπηρεσία μας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την προστασία της δημόσιας υγείας γενικά και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2.4 του άρθρου 19 της (γ) σχετ. ειδικότερα, σας ενημερώνει για τα ακόλουθα¹.

¹ Προς διευκόλυνση σας, παρατίθεται σχετικός Πίνακας Περιεχομένων.

Πίνακας Περιεχομένων Εγκυκλίου

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	3
Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ	3
Γ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ	3
Δ. ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	4
Δ. 1. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ	4
Δ.1.1. Υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης (πρώτος βαθμός ευθύνης).....	4
Δ.1.2. Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Περιφερειακών Ενοτήτων (δεύτερος βαθμός ευθύνης)	5
Δ.1.3. Υπουργείο Υγείας	6
Δ.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	6
Δ.2.1. Γενικά	6
Δ.2.2. Αναλυτικά: Προγράμματα παρακολούθησης ποιότητας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης	7
Δ.2.3. Συμπληρωματική Παρακολούθηση της παραμέτρου του εξασθενούς χρωμίου.....	11
Δ.2.4. Σημεία δειγματοληψίας	11
Δ.2.5. Εργαστηριακές αναλύσεις - Προδιαγραφές για την ανάλυση των παραμέτρων	11
Δ.2.6. Δυνατότητα ελάττωσης συχνότητας παρακολούθησης παραμέτρου ή αφαίρεσης της από τον κατάλογο παρακολούθησης	12
Δ.2.7. Κοινοποίηση αποτελεσμάτων	13
Δ.3. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	13
Δ.4. ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΟΥΣΙΕΣ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΝΕΡΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ	14
Δ.4.1. Γενικά	14
Δ.4.2. Υλικά σε επαφή με το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης	14
Δ.4.3. Χημικές ουσίες επεξεργασίας και μέσα διήθησης.....	15
Ε. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ – ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	15
ΣΤ. ΚΥΡΩΣΕΙΣ	15

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Προκειμένου να διασφαλίζεται η παροχή καθαρού και υγιεινού νερού σε όλους τους πολίτες της χώρας, πρωταρχικής σημασίας είναι **ο προγραμματισμός και ο σχεδιασμός των απαραίτητων έργων ύδρευσης**, καθώς και η ανελλιπής τήρηση των **διαδικασιών ελέγχου** από τους αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Για το λόγο αυτό οι **φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης** ως **υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης** θα πρέπει:

- Να αξιολογούν με προτεραιότητα τα έργα εκσυγχρονισμού των δικτύων ύδρευσης.
- Να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των πηγών ύδρευσης (γεωτρήσεις, υδρομαστεύσεις, φυσικές δεξαμενές ύδατος κλπ.).
- Να συντηρούν και να ελέγχουν τακτικά τα συστήματα ύδρευσης (εξωτερικά και εσωτερικά δίκτυα), ενώ τα φθαρμένα δίκτυα να αντικαθίστανται κατά προτεραιότητα.
- Να διενεργούν συστηματικά τους προβλεπόμενους από την κείμενη νομοθεσία ελέγχους.

B. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ

Η παρούσα εγκύκλιος απευθύνεται:

- στους υπεύθυνους φορείς ύδρευσης (Δήμοι, ΔΕΥΑ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ κ.ά) της χώρας,
- στις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των ΠΕ της χώρας.

Οι Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των ΠΕ παρακαλούνται, μετά την λήψη της παρούσας, να την γνωστοποιήσουν ενυπογράφως στους ΟΤΑ Α΄ βαθμού, στις ΔΕΥΑ, στην ΕΥΔΑΠ, στην ΕΥΑΘ καθώς και στους φορείς λειτουργίας των ιδιωτικών δικτύων ύδρευσης περιοχών αρμοδιότητάς τους.

Γ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Το θεσμικό πλαίσιο για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης νερού περιλαμβάνει τις ακόλουθες διατάξεις:

- Τη Δ1(δ)/ ΓΠ οικ. 27829/15.5.2023 ΚΥΑ με θέμα «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020) (Β΄ 3525).
- Την Π/112/1057/1.2.2016 (Β΄ 241) ΚΥΑ με την οποία προσαρμόζεται η Ελληνική Νομοθεσία στην Οδηγία 2013/51/ΕΥΡΑΤΟΜ του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2013, περί «Θέσπισης απαιτήσεων προστασίας της υγείας του πληθυσμού από ραδιενεργές ουσίες που περιέχονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης», όπως ισχύει.
- Την Γ3α/761/1968 Υγ. Διάταξη, (Β΄ 189, Β΄ 988) όπως ισχύει σε ότι αφορά στις συμπληρωματικές διατάξεις για τους υπεύθυνους ύδρευσης καθώς και τις υποχρεώσεις τους.
- Την ΥΜ/5673/57 (ΦΕΚ Β΄ 5/1958) Υγ. Διάταξη που αναφέρεται στις μεθόδους απολύμανσης του νερού ύδρευσης.
- Τα άρθρα 8 έως 17 του Υγειονομικού Κανονισμού, που αναφέρονται σε μέτρα προστασίας πηγών υδροληψίας και συστημάτων ύδρευσης.
- Την Α5/2280/83 (ΦΕΚ Β΄ 720) Υγ. Διάταξη «Προστασία των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Δ. ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**Δ. 1. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ****Δ.1.1. Υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης (πρώτος βαθμός ευθύνης)**

Ως **υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης** ορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 2 της (γ) σχετ., οντότητες που παρέχουν νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Αναλυτικά, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 19 της (γ) σχετ. και του άρθρου 9 της υπ. αριθμ. Γ3α/761/68 Υγειονομικής Διάταξης, **υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης** για το νερό που παρέχεται από το δίκτυο διανομής είναι:

- για τις υδρεύσεις Δήμων ο φορέας λειτουργίας του δικτύου (Δήμοι, Σύνδεσμοι Δήμων, Δ.Ε.Υ.Α, Διαδημοτικές Ε.Υ.Α., η ΕΥΔΑΠ Α.Ε, η ΕΥΑΘ Α.Ε.),
- για τις βιομηχανίες, επιχειρήσεις, ιδρύματα κ.λ.π που διαθέτουν δική τους ύδρευση, οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους,
- για τις βιομηχανίες που ευρίσκονται μέσα σε βιομηχανικές περιοχές με κεντρικό δίκτυο ύδρευσης, η ΕΤΒΑ ή ο φορέας λειτουργίας τους,
- για τις ιδιωτικές υδρεύσεις, οι ιδιοκτήτες ή οι νομείς των εγκαταστάσεων ύδρευσης.

Υποχρεώσεις υπευθύνων φορέων ύδρευσης

Οι υποχρεώσεις των υπευθύνων φορέων ύδρευσης καθορίζονται στη (γ) σχετ. και στην υπ. αρ. Γ3α/761/68 Υγειονομική Διάταξη, όπως ισχύει και αφορούν:

- στην παρακολούθηση του νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, μέσω προγραμμάτων παρακολούθησης όπως αναφέρεται στα Μέρη Α έως Ε του Παραρτήματος II, σε εργαστήρια όπως προσδιορίζεται στο Παράρτημα III της (γ) σχετ.,
- στην λήψη γενικά κάθε μέτρου που θα διασφαλίζει κανονική παροχή υγιεινού νερού σε μόνιμη βάση,
- επιπλέον για την περίπτωση των υπευθύνων φορέων υδρεύσεως Δήμων:

στην ευθύνη της **μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης του συστήματος ύδρευσης, της διενέργειας υγειονομικών αναγνωρίσεων, εργαστηριακών εξετάσεων** και γενικά της λήψης κάθε μέτρου, προκειμένου να παρέχεται πόσιμο νερό σε ποσότητα επαρκή για τις ανάγκες του υδρευόμενου πληθυσμού, χωρίς διακοπές και το σύστημα ύδρευσης να είναι απαλλαγμένο από κάθε υγειονομικό κίνδυνο. Οι εν λόγω υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης **υποχρεούνται:**

- να θέτουν στην διάθεση των αρμόδιων υγειονομικών αρχών το αρχείο υγειονομικών αναγνωρίσεων, εργαστηριακών εξετάσεων, το ημερολόγιο ύδρευσης (που οφείλουν να τηρούν), καθώς και κάθε πληροφορία και στοιχείο που αφορά στην εκλογή της πηγής υδροληψίας, και τη μελέτη, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του συστήματος ύδρευσης, και το απασχολούμενο προσωπικό,
- να γνωστοποιούν αμέσως στην Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής της οικείας Π.Ε. κάθε υγειονομικό κίνδυνο που εμφανίζεται, καθώς και τα μέτρα που θα ληφθούν για την αντιμετώπιση του,
- να συμμορφώνονται στις υποδείξεις και οδηγίες των οικείων ως ανωτέρω Υπηρεσιών,
- να διενεργούν την προβλεπόμενη σύμφωνα με την ΥΜ/5673/57 (ΥΕΚ 5/58 Β) Υ.Δ. απολύμανση,
- να αναθέτουν σε συγκεκριμένο πρόσωπο (με μόνιμο αναπληρωτή του για τις περιπτώσεις απουσίας του), την παρακολούθηση της κανονικής λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού απολύμανσης του πόσιμου νερού για τη σωστή εφαρμογή της απολύμανσης. Τα ονόματα των ως άνω προσώπων (τακτικού και αναπληρωτή) θα αποστέλλονται

εγγράφως στην Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής της οικείας Π.Ε. η οποία μπορεί να μην τα εγκρίνει και να ζητήσει την αντικατάστασή τους, εφόσον κριθούν ανεπαρκή για την εργασία αυτή,

- να τηρούν ειδικό βιβλίο, στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα μετρήσεων υπολειμματικού χλωρίου, οι οποίες θα γίνονται με συχνότητες που καθορίζονται στην ΥΜ/5673/57 (ΦΕΚ 5/58 Β) Υ.Δ.,
- να διενεργούν δειγματοληπτικούς και εργαστηριακούς ελέγχους σε αντιπροσωπευτικά προκαθορισμένα σημεία ολόκληρου του δικτύου διανομής από την πηγή υδροληψίας μέχρι το σημείο τήρησης. Προς τούτο πρέπει να καταρτίσουν προγράμματα παρακολούθησης ως κατωτέρω (βλ. κεφ. Δ.2. της παρούσας), τα οποία θα αναφέρονται μεταξύ άλλων και στον καθορισμό των σημείων δειγματοληψίας. Ένα ποσοστό των δειγμάτων πρέπει να λαμβάνεται από σταθερά σημεία (αντλιοστάσια, δεξαμενές αποθήκευσης) ως επίσης και σε μέρη όπου υπήρξαν προβλήματα στο παρελθόν. Άλλα δείγματα να λαμβάνονται τυχαία στο δίκτυο μεταξύ των οποίων θα περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα πολυσύχναστα κτίρια λ.χ. νοσοκομεία, σχολεία, δημόσια κτίρια, πολυκατοικίες, ξενοδοχεία, εργοστάσια και άλλες θέσεις που υπάρχει μεγάλη πιθανότητα κινδύνου ρύπανσης λ.χ διακλαδώσεις, σημεία υποπίεσης,
- να διασφαλίζουν ότι όλα τα άτομα στα οποία παρέχεται νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, λαμβάνουν πληροφορίες (παρ. 2 άρθρο 17 της -γ- σχετ.) τακτικά, και τουλάχιστον μία φορά ανά έτος, χωρίς να χρειαστεί να τις ζητήσουν και στην καταλληλότερη και πλέον προσβάσιμη μορφή, για παράδειγμα μαζί με τον λογαριασμό τους ή με ψηφιακά μέσα, όπως έξυπνες εφαρμογές.

Γενικά οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης των δικτύων ύδρευσης υποχρεούνται να ασκούν όλες τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί με τη (γ) σχετ., και ενδεικτικά αναφέρονται στην παρ.1 του άρθρου 19 αυτής.

Επισημαίνεται ότι για τις περιπτώσεις που δεν υφίσταται δίκτυο διανομής νερού και η υδροδότηση του πληθυσμού γίνεται με μεταφορά νερού με βυτία ο Δήμος είναι «υπεύθυνος φορέας ύδρευσης» για το νερό αυτό.

Δ.1.2. Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Περιφερειακών Ενοτήτων (δεύτερος βαθμός ευθύνης)

Οι Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Π.Ε. συνεργάζονται με τους υπεύθυνους φορείς ύδρευσης προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνεχής και απρόσκοπτη παροχή υγιεινού ασφαλούς πόσιμου νερού, η ποιότητα του οποίου θα πληροί τους όρους της νομοθεσίας. Δεν υποκαθιστούν τους υπεύθυνους φορείς ύδρευσης. Ειδικότερα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2.1 του άρθρου 19 της (γ) σχετ. οι ως άνω Υπηρεσίες:

- ασκούν εποπτικό έλεγχο της ποιότητας του πόσιμου νερού, προκειμένου να διαπιστωθεί αν το πόσιμο νερό που διαθέτουν για κατανάλωση οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που προδιαγράφονται στο παράρτημα Ι της (γ) σχετ. Αναλυτικά:
 - παρακολουθούν την ορθή εφαρμογή και εκτέλεση της (γ) σχετ. στα γεωγραφικά όρια της ευθύνης τους,
 - οργανώνουν και εφαρμόζουν προγράμματα ολοκληρωμένων υγειονομικών αναγνωρίσεων των συστημάτων ύδρευσης,

- διενεργούν υγειονομικούς ελέγχους των συστημάτων ύδρευσης στην περιοχή αρμοδιότητας τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 13 της (γ) σχετ.,
- ασκούν όλες τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με τη (γ) σχετ. και ενδεικτικά αναφέρονται στην περ. β. της παρ. 2.1 του άρθρου 19 της (γ) σχετ.,
- **διασφαλίζουν τη λήψη τυχόν απαιτούμενων μέτρων και περιορισμού χρήσης νερού από τον υπεύθυνο φορέα ύδρευσης.**

Δ.1.3. Υπουργείο Υγείας

Το Υπουργείο Υγείας:

- Καταρτίζει κατευθυντήριες οδηγίες προς τους υπεύθυνους φορείς ύδρευσης και τις υπόλοιπες αρμόδιες αρχές για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους.
- Δημιουργεί και στη συνέχεια επικαιροποιεί ετησίως, σύνολο δεδομένων που περιλαμβάνει τα αποτελέσματα παρακολούθησης σε περιπτώσεις υπέρβασης των παραμετρικών τιμών που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι μέρη Α και Β της (γ) σχετ. και πληροφορίες σχετικά με τα περιστατικά και τις επανορθωτικές ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 14 και τις παρεκκλίσεις του άρθρου 15 και μεριμνά ώστε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων έχουν πρόσβαση σε αυτά, (περ. β, παρ. 2.4 άρθρο 19 της (γ) σχετ.).

Δ.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Δ.2.1. Γενικά

Για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης αναλύονται οι παράμετροι του Παραρτήματος Ι της (γ) σχετ. Οι παράμετροι διακρίνονται σε «υποχρεωτικές» (παράμετροι Μέρους Α και Β του Παραρτήματος Ι) και «ενδεικτικές» (παράμετροι Μέρους Γ του Παραρτήματος Ι).

Οι ανώτατες **τιμές των υποχρεωτικών** παραμέτρων είναι αυστηρότατα καθορισμένες και οποιαδήποτε υπέρβασή τους πρέπει να ανακοινώνεται στο κοινό και να διακόπτεται (υπό προϋποθέσεις) αμέσως η παροχή του νερού.

Προκειμένου να ελέγχεται ότι το νερό που διατίθεται στους καταναλωτές πληροί τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας **οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης** σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των οικείων Π.Ε. καταρτίζουν κατάλληλα **προγράμματα παρακολούθησης του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ μέρος Α της (γ) σχετ.**

Το πρόγραμμα παρακολούθησης των υπεύθυνων φορέων ύδρευσης που είναι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 (Α' 78) καθώς και τυχόν τροποποιήσεις αυτού κοινοποιούνται από τους ίδιους στο Υπουργείο Υγείας και στη ΡΑΑΕΥ.

1. Γενικοί στόχοι προγραμμάτων παρακολούθησης

Τα προγράμματα παρακολούθησης που καταρτίζονται σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ μέρος Α της (γ) σχετ. θα πρέπει:

α) Να επαληθεύουν ότι τα μέτρα που εφαρμόζονται για τη διαχείριση των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία σε ολόκληρη την αλυσίδα υδροδότησης από την υδροληψία, την επεξεργασία και την αποθήκευση έως τη διανομή είναι αποτελεσματικά και ότι το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης στο σημείο τήρησης είναι υγιεινό και καθαρό.

β) Να παρέχουν πληροφορίες για την ποιότητα του νερού για ανθρώπινη κατανάλωση οι οποίες αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 και οι παραμετρικές τιμές που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 της (γ) σχετ.

γ) Να προσδιορίζουν τα καταλληλότερα μέσα για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία.

2. Τα προγράμματα παρακολούθησης περιλαμβάνουν ένα ή συνδυασμό από τα ακόλουθα:

i) συλλογή και ανάλυση διακριτών δειγμάτων νερού,

ii) μετρήσεις που καταγράφονται μέσω διαδικασίας συνεχούς παρακολούθησης,

και επιπλέον μπορεί να αποτελούνται από:

- επιθεώρηση των αρχείων λειτουργικότητας και του επιπέδου συντήρησης του εξοπλισμού,
- επιθεωρήσεις της θέσης υδροληψίας και των υποδομών επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής νερού, (με την επιφύλαξη των απαιτήσεων παρακολούθησης που ορίζονται βάσει του άρθρου 8 παρ. 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) και του άρθρου 10 παρ. 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) της (γ) σχετ.).

3. Τα προγράμματα παρακολούθησης περιλαμβάνουν επίσης πρόγραμμα **επιχειρησιακής παρακολούθησης**, που παρέχει ταχεία πληροφόρηση σχετικά με προβλήματα στις επιδόσεις λειτουργίας και προβλήματα στην ποιότητα του νερού και επιτρέπει ταχείες εκ των προτέρων σχεδιασμένες επανορθωτικές ενέργειες.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της τελευταίας παραγράφου του μέρους Α' του Παραρτήματος II της (γ) σχετ., οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής της οικείας Π.Ε. διασφαλίζουν ότι τα προγράμματα παρακολούθησης επανεξετάζονται σε συνεχή βάση και επικαιροποιούνται ή επιβεβαιώνονται τουλάχιστον ανά εξαετία.

Δ.2.2. Αναλυτικά: Προγράμματα παρακολούθησης ποιότητας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης
Τα προγράμματα παρακολούθησης είναι εξειδικευμένα για κάθε σύστημα υδροδότησης, λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου των λεκανών απορροής των σημείων υδροληψίας και των συστημάτων υδροδότησης και **περιλαμβάνουν:**

I.

Παρακολούθηση των παραμέτρων που απαριθμούνται στο Παράρτημα I μέρη Α, Β και Γ, και των παραμέτρων που καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5, σύμφωνα με το Παράρτημα II και, όταν διενεργείται εκτίμηση κινδύνου του συστήματος υδροδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 9 και το Παράρτημα II μέρος Γ, της (γ) σχετ.,²

Για τον καθορισμό της συχνότητας παρακολούθησης της ποιότητας του νερού οι ως άνω παράμετροι παρακολούθησης διακρίνονται σε δύο Ομάδες:

1. **Ομάδα Α**, η οποία αποτελείται από τις ακόλουθες παραμέτρους

α) Escherichia coli (E. coli), εντερόκοκκοι, κολοβακτηριοειδή, αριθμός αποικιών σε 22 °C, χρώμα, θολότητα, γεύση, οσμή, pH και αγωγιμότητα

² εκτός εάν με Υγειονομική Διάταξη των Υπουργών Υγείας, Περιβάλλοντος και Εσωτερικών που εκδίδεται μετά από τεκμηριωμένη αίτηση του υπεύθυνου φορέα ύδρευσης και θετική εισήγηση της Υπηρεσίας Περιβαλλοντικής Υγιεινής της οικείας Π.Ε. και της Διεύθυνσης Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μία από τις ως άνω παραμέτρους αφαιρείται από τον κατάλογο των προς παρακολούθηση παραμέτρων, σύμφωνα με το στοιχείο β) του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 8 ή το στοιχείο α) της παρ. 4 του άρθρου 9 της (γ) σχετ. (βλ. κεφ. Δ.2.6 της παρούσας)

β) άλλες παράμετροι που ταυτοποιούνται ως σχετικές στο πρόγραμμα παρακολούθησης, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 της (γ) σχετ. και, ανάλογα με την περίπτωση, βάσει εκτίμησης κινδύνου του συστήματος υδροδότησης όπως ορίζεται στο άρθρο 9 και το μέρος Γ του Παραρτήματος ΙΙ αυτής.

Υπό ειδικές περιστάσεις, οι ακόλουθες παράμετροι θα πρέπει να προστεθούν στις παραμέτρους της ομάδας Α:

- α) αμμώνιο και νιτρώδη, αν χρησιμοποιείται χλωραμίνωση,
- β) αργίλιο και σίδηρος, αν χρησιμοποιούνται ως χημικές ουσίες για την επεξεργασία νερού.

Η *Escherichia coli* (*E. coli*) και οι εντερόκοκκοι θεωρούνται «βασικές παράμετροι» και οι συχνότητες παρακολούθησής τους **δεν υφίστανται μείωση λόγω εκτίμησης κινδύνου του συστήματος υδροδότησης**. Παρακολουθούνται **πάντα** τουλάχιστον στις συχνότητες που καθορίζονται στον Πίνακα 1 της παρούσας.

2. Ομάδα Β

Όλες οι παράμετροι που δεν αναλύονται στο πλαίσιο της Ομάδας Α και ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5, εκτός από τις παραμέτρους του παραρτήματος Ι, μέρος Δ.

Η ελάχιστη συχνότητα δειγματοληψιών και αναλύσεων για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης παρακολούθησης καθορίζεται στον Πίνακα 1, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά βάσει της εκτίμησης κινδύνου του συστήματος υδροδότησης.

Πίνακας 1: Ελάχιστη Συχνότητα δειγματοληψίας και αναλύσεων για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης

Όγκος νερού που διανέμεται ή παράγεται ημερησίως εντός της ζώνης υδροδότησης (m ³) (Βλέπε σημειώσεις 1 και 2)		Παράμετροι της ομάδας Α Αριθμός δειγμάτων ανά έτος	Παράμετροι της ομάδας Β Αριθμός δειγμάτων ανά έτος
	< 10	1	1
≥ 10	≤ 100	2	1
> 100	≤ 1 000	4	1
> 1 000	≤ 10 000	4 για τα πρώτα 1 000 m ³ /ημέρα + 3 για κάθε επιπλέον κλάσμα του συνολικού όγκου ίσο με 1 000 m ³ /ημέρα ή μικρότερο (Βλέπε σημείωση 3)	1 για τα πρώτα 1 000 m ³ /ημέρα + 1 για κάθε επιπλέον κλάσμα του συνολικού όγκου ίσο με 4 500 m ³ /ημέρα ή μικρότερο (Βλέπε σημείωση 3)
> 10 000	≤ 100 000		3 για τα πρώτα 10 000 m ³ /ημέρα + 1 για κάθε επιπλέον κλάσμα του συνολικού όγκου ίσο με 10 000 m ³ /ημέρα ή μικρότερο (Βλέπε σημείωση 3)
> 100 000			12 για τα πρώτα 100 000 m ³ /ημέρα + 1 για κάθε επιπλέον κλάσμα του συνολικού όγκου ίσο με 25 000 m ³ /ημέρα ή μικρότερο (Βλέπε σημείωση 3)

Σημείωση 1: Ως ζώνη υδροδότησης (ζώνη Παροχής Νερού- ΖΠΝ) νοείται μια γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή εντός της οποίας το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης εισέρχεται από μία ή περισσότερες πηγές και στην οποία η ποιότητα του νερού μπορεί να θεωρηθεί ως περίπου ομοιόμορφη.

Σημείωση 2: Οι όγκοι υπολογίζονται ως μέσες τιμές για ένα ημερολογιακό έτος. Για τον καθορισμό της ελάχιστης συχνότητας μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο αριθμός κατοίκων μιας ζώνης υδροδότησης αντί για τον όγκο του νερού, με την παραδοχή ότι η κατά κεφαλήν κατανάλωση νερού είναι 200 l/(ημέρα*κεφαλή).

Σημείωση 3: Η αναφερόμενη συχνότητα υπολογίζεται ως εξής: π.χ. 4.300 m³/ημέρα = 16 δείγματα για παραμέτρους της ομάδας Α (τέσσερα για τα πρώτα 1.000 m³/ημέρα + 12 για επιπλέον 3.300 m³/ημέρα).

Επισημαίνεται ότι:

- Οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης, σύμφωνα με το άρθρο 21 της (γ) σχετ., δεν υποχρεούνται να παρακολουθούν το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, σύμφωνα με το άρθρο 13 για τις παραμέτρους: **δισφαινόλη-Α, χλωρικά, χλωριώδη, αλογονοοξικά οξέα, μικροκυστίνη-LR, σύνολο PFAS, άθροισμα των PFAS και ουράνιο** έως τις **12 Ιανουαρίου 2026**. Σε κάθε περίπτωση οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης διασφαλίζουν ότι το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης συμμορφώνεται προς τις παραμετρικές τιμές των ως άνω παραμέτρων το αργότερο ως **12/1/2026**.
- Οι νέες παραμετρικές τιμές για τις παραμέτρους του χρωμίου και του μολύβδου πρέπει να έχουν επιτευχθεί έως τις **12/01/2036**.

II.

Παρακολούθηση των ουσιών και των ενώσεων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο επιτήρησης, όπως εκάστοτε καθορίζεται με εκτελεστική πράξη της Επιτροπής.

Οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης παρακολουθούν τις ουσίες και ενώσεις που περιλαμβάνονται στον κατάλογο επιτήρησης όπως εκάστοτε καθορίζεται με εκτελεστική πράξη της Επιτροπής (σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184) με τη συχνότητα που αναφέρεται στον Πίνακα 3.

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζεται ο ισχύων κατάλογος επιτήρησης³.

Πίνακας 2: Κατάλογος Επιτήρησης Ουσιών και Ενώσεων που προκαλούν ανησυχία για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης

Ονομασία της ουσίας/ομάδας ουσιών ή της ένωσης/ομάδας ενώσεων	Αριθμός CAS	Αριθμός ΕΕ	Καθοδηγητική τιμή (ng/L)	Όριο ποσοτικού προσδιορισμού ¹⁾ (ng/L)	Πιθανή μέθοδος ανάλυσης
17β-οιστραδιόλη	50-28-2	200-023-8	1	≤ 1	–
εννεϋλοφαινόλη²⁾	84852-15-3	284-325-5	300	≤ 300	EN ISO 18857-2

¹⁾ Όριο ποσοτικού προσδιορισμού όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2 της οδηγίας 2009/90/ΕΚ.

²⁾ Οι ουσίες αυτές είχαν προηγουμένως χαρακτηριστεί ως CAS 25154-52-3 και 104-40-5

Πίνακας 3: Συχνότητα παρακολούθησης των ουσιών του καταλόγου επιτήρησης

Όγκος νερού (V) που διανέμεται ή παράγεται ημερησίως εντός της ζώνης υδροδότησης m ³	Συχνότητα παρακολούθησης ουσιών – ενώσεων καταλόγου επιτήρησης
1<V≤1000	Μία φορά ανά τρία έτη
1000<V≤20.000	Μία φορά ανά δύο έτη
20.000<V≤120.000	Μία φορά το έτος
>120.000	Δύο φορές το χρόνο

³ σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2022/679 της Επιτροπής της 19ης Ιανουαρίου 2022

III.

Παρακολούθηση για τους σκοπούς του εντοπισμού πηγών κινδύνου και επικίνδυνων συμβάντων, όπως προβλέπεται στο στοιχείο γ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 8 της (γ) σχετ.

ήτοι, κατάλληλη παρακολούθηση στα επιφανειακά ή στα υπόγεια ύδατα ή σε αμφότερα στις λεκάνες απορροής των σημείων υδροληψίας ή στο ακατέργαστο νερό, των σχετικών παραμέτρων, ουσιών ή ρύπων που επιλέγονται μεταξύ άλλων και από τις παραμέτρους στο Παράρτημα Ι μέρη Α και Β ή αυτές που καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 της (γ) σχετ.

IV.

Επιχειρησιακή παρακολούθηση που διενεργείται σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ, Μέρος Α, σημείο 3 της (γ) σχετ.

Η επιχειρησιακή παρακολούθηση περιλαμβάνει την παρακολούθηση:

α) της παραμέτρου «θολότητα» στην εγκατάσταση επεξεργασίας νερού ώστε να ελέγχεται τακτικά η αποτελεσματικότητα της φυσικής απομάκρυνσης σωματιδίων μέσω διεργασιών διήθησης, σύμφωνα με τις τιμές αναφοράς και τις συχνότητες που αναφέρονται στον Πίνακα 4α (δεν εφαρμόζεται στα υπόγεια ύδατα όπου η θολότητα οφείλεται σε σίδηρο και μαγγάνιο):

Πίνακας 4α: Συχνότητα δειγματοληψιών επιχειρησιακής παρακολούθησης -θολότητα

Παράμετρος λειτουργίας	Τιμή αναφοράς
Θολότητα στη μονάδα υδροδότησης	0,3 NTU σε 95% των δειγμάτων και κανένα δεν πρέπει να υπερβαίνει τη 1 NTU
Όγκος (m³) νερού που διανέμεται ή παράγεται ημερησίως εντός της ζώνης υδροδότησης	Ελάχιστη συχνότητα δειγματοληψίας και ανάλυσης
≤ 1 000	Ανά εβδομάδα
> 1 000 έως ≤ 10 000	Ημερησίως
> 10 000	Με σύστημα συνεχούς καταγραφής

β) της παραμέτρου «σωματικοί κολιφάγοι» στο ακατέργαστο νερό προς έλεγχο της αποτελεσματικότητας των διεργασιών επεξεργασίας έναντι μικροβιολογικών κινδύνων:

Πίνακας 4β: Συχνότητα δειγματοληψιών επιχειρησιακής παρακολούθησης - «σωματικοί κολιφάγοι»

Παράμετρος λειτουργίας	Τιμή αναφοράς	Μονάδα	Σημειώσεις
Σωματικοί κολιφάγοι	50 (για μη επεξεργασμένο νερό)	Μονάδες σχηματισμού πλακών (PFU)/100 ml	Η παράμετρος αυτή μετράται αν αυτό επισημαίνεται στην εκτίμηση κινδύνου. Εάν αυτή βρεθεί σε ακατέργαστο νερό σε συγκεντρώσεις > 50 PFU/100 ml, θα πρέπει να εξετάζεται σε ενδιάμεσα στάδια της επεξεργασίας προκειμένου να προσδιοριστεί ο βαθμός (log) απομάκρυνσης των παθογόνων ιών από τους υφιστάμενους μηχανισμούς και να εκτιμηθεί εάν ο κίνδυνος διαφυγής παθογόνων ιών είναι επαρκώς υπό έλεγχο.

Δ.2.3. Συμπληρωματική Παρακολούθηση της παραμέτρου του εξασθενούς χρωμίου

Με τις διατάξεις του Μέρους Ε «Συμπληρωματική Παρακολούθηση» του Παραρτήματος ΙΙ της (γ) σχετ. θεσπίζεται η υποχρέωση παρακολούθησης από **τους υπεύθυνους φορείς ύδρευσης της παραμέτρου του εξασθενούς χρωμίου** στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης

Ειδικότερα:

- Η παράμετρος του εξασθενούς χρωμίου παρακολουθείται με ελάχιστη συχνότητα παρακολούθησης και αναλύσεων αυτή των παραμέτρων της Ομάδας Β του Μέρους Β του Παραρτήματος ΙΙ της (γ) σχετ. Η εν λόγω συχνότητα παρακολούθησης μπορεί να μεταβάλλεται βάσει αντίστοιχης εκτίμησης κινδύνου.
- Οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα δέοντα μέτρα για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη μείωση της συγκέντρωσης του εξασθενούς χρωμίου στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.
- Όταν εφαρμόζονται μέτρα για τη μείωση της συγκέντρωσης του εξασθενούς χρωμίου, οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης δίνουν προοδευτικά την προτεραιότητα στις περιοχές με τις υψηλότερες συγκεντρώσεις εξασθενούς χρωμίου στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.
- **Η παράμετρος του εξασθενούς χρωμίου παρακολουθείται έως 12/1/2036, όποτε θα ισχύσει η νέα παραμετρική τιμή για το ολικό χρώμιο (25 µg/l).**

Δ.2.4. Σημεία δειγματοληψίας

Τα σημεία δειγματοληψίας καθορίζονται από τους υπεύθυνους φορείς ύδρευσης σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Π.Ε. και συμμορφώνονται με τις σχετικές απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙΙ μέρος Δ της (γ) σχετ.

Επισημαίνεται ότι οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης στο πλαίσιο της παρακολούθησης της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης υποχρεωτικά λαμβάνουν δείγματα και στη βρύση των καταναλωτών, η οποία χρησιμοποιείται **κυρίως** για παροχή πόσιμου νερού.

Σε περίπτωση μη τήρησης των παραμετρικών τιμών στη βρύση του καταναλωτή, οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης τεκμαίρεται ότι πληρούν τις υποχρεώσεις της κείμενης νομοθεσίας, εφόσον είναι δυνατόν να αποδειχθεί (π.χ. με ταυτόχρονες μετρήσεις πριν την είσοδο του νερού στο οικιακό σύστημα διανομής) ότι η μη τήρηση των παραμετρικών τιμών **οφείλεται στο εσωτερικό σύστημα διανομής ή στη συντήρησή του**, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 περί εγκαταστάσεων προτεραιότητας.

Δ.2.5. Εργαστηριακές αναλύσεις - Προδιαγραφές για την ανάλυση των παραμέτρων

i) Οι εργαστηριακές αναλύσεις για την παρακολούθηση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης διενεργούνται σε εργαστήρια που πληρούν τις προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙΙ της (γ) σχετ. Συγκεκριμένα, τα εργαστήρια του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα (εργαστήρια ΔΕΥΑ, εργαστήρια ΟΤΑ, εργαστήρια ιατρικών σχολών Πανεπιστημίων, εργαστήρια ΚΕΔΥ και ΠΕΔΥ κ.α.), τα ιδιωτικά εργαστήρια ή άλλοι φορείς με τους οποίους τα ως άνω εργαστήρια συνάπτουν συμβάσεις πρέπει να είναι διαπιστευμένα κατά το πρότυπο EN ISO/IEC 17025 ή άλλο ισοδύναμο διεθνώς αποδεκτό πρότυπο από το ΕΣΥΔ ή άλλο φορέα που συμμετέχει στη Συμφωνία Αμοιβαίας Αναγνώρισης της Ευρωπαϊκής Διαπίστευσης για τις δοκιμές (EA-MLA testing).

Οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης και οι Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Π.Ε. θα πρέπει να εξετάζουν την τήρηση των ως άνω απαιτήσεων με έλεγχο του σχετικού πιστοποιητικού διαπίστευσης.

ii) Οι προδιαγραφές αναλύσεως των παραμέτρων ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της (γ) σχετ. και επιπλέον λαμβάνονται υπόψη οι αρχές που αναφέρονται στα σημεία (α) και (β) της παρ.4 του άρθρου 13 της (γ) σχετ.

Υπενθυμίζεται ότι οι εργαστηριακές εξετάσεις δεν αποτελούν τη μόνη βάση για να γίνει αποδεκτή ή να απορριφθεί μια ύδρευση, αν δεν επιβεβαιώνονται από τα πορίσματα της υγειονομικής αναγνώρισης. Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων και ιδιαίτερα των μικροβιολογικών, ερμηνεύονται πάντα υπό το φως των παρατηρήσεων της υγειονομικής αναγνώρισης της περιοχής υδροληψίας, για την οποία η εργαστηριακή εξέταση αποτελεί συμπληρωματικό και όχι αποφασιστικό στοιχείο. Κάθε εξέταση δεν αντικατοπτρίζει παρά την κατάσταση της στιγμής της δειγματοληψίας, ενώ η υγειονομική αναγνώριση επιτρέπει την επισήμανση των υπαρκτών ή ακόμη και δυνητικών κινδύνων.

Δ.2.6. Δυνατότητα ελάττωσης συχνότητας παρακολούθησης παραμέτρου ή αφαίρεσης της από τον κατάλογο παρακολούθησης

i) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 8 της (γ) σχετ., εφόσον επαληθεύεται από τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου λεκάνης απορροής σημείου υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, δύναται, με Υγειονομική Διάταξη η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της Δ/νσης Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της Υπηρεσίας Περιβαλλοντικής Υγιεινής της οικείας Π.Ε. να επιτρέπεται στους υπευθύνους φορείς ύδρευσης, μετά από σχετικό αίτημα τους, να ελαττώνουν τη συχνότητα παρακολούθησης μίας παραμέτρου ή να αφαιρούν μια παράμετρο από τον κατάλογο των προς παρακολούθηση παραμέτρων από τον υπεύθυνο φορέα ύδρευσης (βλ. σημείο i του Κεφ. Δ.2.2. της παρούσας) χωρίς να απαιτηθεί η διεξαγωγή εκτίμησης κινδύνου του συστήματος υδροδότησης, εφόσον:

- η παράμετρος δεν αποτελεί βασική παράμετρο κατά την έννοια του σημείου 1 του Μέρους Β του Παραρτήματος ΙΙ της (γ) σχετ. και
- δεν υπάρχει ευλόγως αναμενόμενος παράγοντας που να μπορεί να προκαλέσει υποβάθμιση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

ii) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 9 της (γ) σχετ., αν επαληθεύεται από τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου του συστήματος υδροδότησης (παρ. 4, άρθρου 9 της (γ) σχετ.), είναι δυνατόν, με απόφαση όμοια με την ανωτέρω, να επιτρέπεται η δυνατότητα μείωσης της συχνότητας παρακολούθησης μιας παραμέτρου, ή της αφαίρεσης μίας παραμέτρου από τον κατάλογο των προς παρακολούθηση παραμέτρων, εκτός από τις βασικές παραμέτρους που αναφέρονται στο σημείο 1 του Μέρους Β του Παραρτήματος ΙΙ, εφόσον η Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής της οικείας Π.Ε. είναι πεπεισμένη ότι με τον τρόπο αυτό δεν διακυβεύεται η ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης:

- με βάση την εμφάνιση μιας παραμέτρου στο ακατέργαστο νερό, σύμφωνα με την εκτίμηση κινδύνου των λεκανών απορροής των σημείων υδροληψίας, όπως ορίζουν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 8 της (γ) σχετ.,
- όταν μια παράμετρος μπορεί να προκύψει μόνον από τη χρήση ορισμένης τεχνικής επεξεργασίας ή μεθόδου απολύμανσης και η εν λόγω τεχνική ή μέθοδος δεν χρησιμοποιείται από τον υπεύθυνο φορέα ύδρευσης,
- με βάση τις προδιαγραφές του μέρους Γ του Παραρτήματος ΙΙ της (γ) σχετ.

Δ.2.7. Κοινοποίηση αποτελεσμάτων

Οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης:

- κοινοποιούν τα προγράμματα παρακολούθησης στο Υπουργείο Υγείας και στη ΡΑΑΕΥ (παρ. 2 του άρθρου 13 της (γ) σχετ.),
- αποστέλλουν στη ΡΑΑΕΥ και στο Υπουργείο Υγείας ετήσια έκθεση με τα αποτελέσματα των προγραμμάτων παρακολούθησης νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (παρ. 2, άρθρου 13 της (γ) σχετ.).

Δ.3. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

Οι Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής παρακολουθούν τακτικά την κατάσταση των συστημάτων ύδρευσης στην περιοχή αρμοδιότητάς τους. Για το σκοπό αυτό διενεργούν υγειονομικούς ελέγχους με συχνότητα σύμφωνα με τον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 5: Συχνότητα υγειονομικών ελέγχων

Όγκος νερού (V) που διανέμεται ή παράγεται ημερησίως εντός της ζώνης υδροδότησης (Βλέπε σημειώσεις 1 και 2) m ³	Αριθμός Υγειονομικών ελέγχων
≤ 100	Κατά την κρίση της Υπηρεσίας και τουλάχιστον μία φορά ανά τριετία
100 < V ≤ 1000	1 ανά έτος
1000 < V ≤ 10.000	2 ανά έτος
10.000 < V ≤ 100.000	3 ανά έτος
> 100.000	4 ανά έτος

Σημείωση 1: Ως ζώνη υδροδότησης νοείται μια γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή εντός της οποίας το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης εισέρχεται από μία ή περισσότερες πηγές και η ποιότητα του νερού μπορεί να θεωρηθεί ως περίπου ομοιόμορφη.

Σημείωση 2: Οι όγκοι υπολογίζονται ως μέσες τιμές για ένα ημερολογιακό έτος. Για τον καθορισμό της ελάχιστης συχνότητας μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο αριθμός κατοίκων μιας ζώνης υδροδότησης αντί για τον όγκο του νερού, με την παραδοχή ότι η κατά κεφαλήν κατανάλωση νερού είναι 200 L/ημέρα.

Ο υγειονομικός έλεγχος περιλαμβάνει:

α) **υγειονομική αναγνώριση** των διαφόρων τμημάτων των συστημάτων ύδρευσης (από την πηγή έως το σημείο τήρησης του άρθρου 6 της (γ) σχετ. και του τρόπου λειτουργίας τους.

Η υγειονομική αναγνώριση των διαφόρων τμημάτων του συστήματος ύδρευσης από την πηγή υδροληψίας και του τρόπου λειτουργίας του, σε συνδυασμό με λήψη δειγμάτων νερού για εργαστηριακές εξετάσεις και τον έλεγχο του υπολειμματικού χλωρίου, είναι απαραίτητη προκειμένου να παρακολουθείται τακτικά η κατάσταση του.

Τα κυριότερα στοιχεία που εξετάζονται κατά την αναγνώριση είναι:

- λεκάνη απορροής σημείου υδροληψίας,
- πηγή υδροληψίας,
- εξωτερικοί αγωγοί,
- αντλιοστάσιο,
- δεξαμενές,
- δίκτυο διανομής,
- σύστημα επεξεργασίας,
- απολύμανση,
- εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις.

Σημειώνεται ότι εκτός από την κατάλληλη υγειονομική προστασία των πηγών υδροληψίας και των αγωγών μεταφοράς του νερού, πρέπει υποχρεωτικά να τηρούνται και οι κατάλληλες αποστάσεις ασφαλείας από γειτονικές εστίες ρύπανσης,

β) **δειγματοληψία νερού** για εργαστηριακές εξετάσεις όλων των παραμέτρων του Παραρτήματος Ι της (γ) σχετ.,

γ) **έλεγχο του υπολειμματικού χλωρίου.**

Οι δειγματοληψίες προς ανάλυση των μικροβιολογικών παραμέτρων θα πραγματοποιούνται με συχνότητα διπλάσια της συχνότητας των υγειονομικών ελέγχων.

Τα αποτελέσματα αποστέλλονται **άμεσα** στο Υπουργείο Υγείας.

Δ.4. ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΟΥΣΙΕΣ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΝΕΡΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Δ.4.1. Γενικά

Οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης διασφαλίζουν ότι τα υλικά που προορίζονται για χρήση σε νέες εγκαταστάσεις ή, όταν πρόκειται για έργα επισκευής ή ανακατασκευής, σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις, για την άντληση, την επεξεργασία, την αποθήκευση ή τη διανομή νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και που έρχονται σε επαφή με το εν λόγω νερό, καθώς και οι χημικές ουσίες επεξεργασίας και τα μέσα διήθησης που έρχονται σε επαφή με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης:

- δεν θέτουν σε κίνδυνο άμεσα ή έμμεσα την προστασία της ανθρώπινης υγείας, σύμφωνα με τη (γ) σχετ.,
- δεν επηρεάζουν αρνητικά το χρώμα, την οσμή ή τη γεύση του νερού,
- δεν ενισχύουν την ανάπτυξη μικροβίων,
- δεν επιμολύνουν το νερό σε επίπεδα υψηλότερα από τα αναγκαία για τον επιδιωκόμενο σκοπό του υλικού ή της χημικής ουσίας.

Δ.4.2. Υλικά σε επαφή με το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 της (γ) σχετ., τα ως άνω αναφερόμενα υλικά που έρχονται σε επαφή με το νερό οφείλουν να πληρούν κατ' ελάχιστο τις ειδικές ελάχιστες υγειονομικές απαιτήσεις που θα θεσπιστούν με εκτελεστικές πράξεις της Επιτροπής (βάσει της παρ. 2 του άρθρου 11 της Οδηγίας ΕΕ 2020/2184/) και θα παράγονται από αρχικές ουσίες, συνθέσεις ή συστατικά που θα περιλαμβάνονται στους θετικούς καταλόγους που θα θεσπιστούν από την Επιτροπή.

Μέχρι την έκδοση των ανωτέρω πράξεων:

α) Οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι κάθε ουσία ή κάθε υλικό νέων εγκαταστάσεων, που χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, την τεχνογνωσία και τα επισήμως αναγνωρισμένα μέσα και τις αρχές ελέγχου και πιστοποίησης, για την παραγωγή ή τη διανομή νερού ανθρώπινης κατανάλωσης καθώς και οι προσμείξεις που προέρχονται από αυτές τις ουσίες ή τα υλικά νέων εγκαταστάσεων δεν παραμένουν στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες από εκείνες που απαιτούνται για τους σκοπούς της χρήσης τους και δεν υποβαθμίζουν, άμεσα ή έμμεσα, την προστασία της ανθρώπινης υγείας, όπως προβλέπεται στην (γ) σχετ.

β) Για τους πλαστικούς σωλήνες στα δίκτυα ύδρευσης εφαρμόζονται οι διατάξεις της υπ' αριθμ. οικ.14097/757/2012 Υ.Α. «Έλεγχος τεχνικών προδιαγραφών στους πλαστικούς σωλήνες και στα

εξαρτήματα αυτών για μεταφορά πόσιμου νερού, αποχετευτικών λυμάτων και ενδοδαπέδια θέρμανση.» (Β' 3346), όπως ισχύει.

Δ.4.3. Χημικές ουσίες επεξεργασίας και μέσα διήθησης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 της (γ) σχετ., σε ό,τι αφορά τις χημικές ουσίες επεξεργασίας και τα μέσα διήθησης, επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση, και με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012, και με τη χρήση των σχετικών ευρωπαϊκών προτύπων για συγκεκριμένες χημικές ουσίες ή μέσα διήθησης, **τα προϊόντα αυτά θα πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό ή άλλο σχετικό έγγραφο** (π.χ. λίστα εγκεκριμένων προϊόντων) που θα τεκμηριώνει, λαμβάνοντας υπόψη και τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα, ότι οι χημικές ουσίες επεξεργασίας και τα μέσα διήθησης είναι κατάλληλα για χρήση στην επεξεργασία πόσιμου νερού. **Προκειμένου τα προϊόντα**, οι περιέκτες χημικών αντιδραστηρίων και τα μέσα διήθησης, που προορίζονται για χρήση σε επαφή με το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, **να διατεθούν στην αγορά, πρέπει να φέρουν ευανάγνωστη και ανεξίτηλη σήμανση που ενημερώνει τους καταναλωτές, τους υπευθύνους φορείς ύδρευσης και τους εγκαταστάτες ότι το προϊόν είναι κατάλληλο για χρήση σε επαφή με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.**

Ε. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ – ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- i) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17, όπως έχει περαιτέρω διευκρινιστεί με τη (δ) σχετ. οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης υποχρεούνται να διαθέτουν στους καταναλωτές επαρκείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης που διαθέτουν.
- ii) Το Υπουργείο Υγείας, με σκοπό την ενημέρωση της Επιτροπής, του ΕΟΠ και του ECDC, σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου γ της παρ.1 του άρθρου 18, δημιουργεί, και στη συνέχεια επικαιροποιεί ετησίως, σύνολο δεδομένων που περιλαμβάνει τα αποτελέσματα παρακολούθησης και πληροφορίες σχετικά με τις επανορθωτικές ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 14, πληροφορίες σχετικά με περιστατικά και τις επανορθωτικές ενέργειες καθώς και πληροφορίες σχετικά με χορηγηθείσες παρεκκλίσεις σύμφωνα με το άρθρο 15.

ΣΤ. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η παράβαση των διατάξεων του άρθρου 13 της (γ) σχετ. συνεπάγεται διοικητικό και ποινικό έλεγχο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 αυτής.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας.

Η Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας

Ειρήνη Αγαπηδάκη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**Α) ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ****1. Όλα οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας**

(με την παράκληση να αποστείλουν την παρούσα στους οικείους Δήμους και ΔΕΥΑ)

2. Όλες τις Περιφέρειες της χώρας

α) Γρ. κ. κ. Περιφερειαρχών

β) Δ/νσεις Δημ. Υγείας & Κοιν. Μέριμνας όλων των Π.Ε.

γ) Δ/νσεις Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού ελέγχου όλων των ΠΕ

3. ΕΥΔΑΠ

Ωρωπού 156

111 56 Γαλάτσι

4. ΕΥΑΘ

Τσιμισκή 91

546 22 Θεσσαλονίκη

5. ΕΔΕΥΑ

Πατρόκλου 15

412 22 Λάρισα

ΛΑΡΙΣΑ

(με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)

6. Κεντρική Ένωση Δήμων

Ακαδημίας 65

115 21 Αθήνα

Β. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ**1. Υπουργείο Εσωτερικών**

Γραφείο Υπουργού

Σταδίου 27

101 83 Αθήνα

2. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

α) Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος

β) Δ/νση Σχεδιασμού και Διαχείρισης Υπηρεσιών Ύδατος

Μεσογείων 119

115 26 Αθήνα

3. Υπουργείο Ανάπτυξης

Διεύθυνση Ασφάλειας και Συμμόρφωσης Βιομηχανικών Προϊόντων

Τμήμα Δομικών, Χημικών και λοιπών Βιομηχανικών Προϊόντων

(για την ενημέρωση επί των θεμάτων του κεφ. Δ.4. της παρούσης)

Νίκης 5-7

10180 Αθήνα

4. ΡΑΑΕΥ

Πειραιώς 132,
118 54 Αθήνα

5. Ε.Ε.Α.Ε.

Δ/νση Αδειών και Ελέγχων
Τμήμα Ελέγχου Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος
Πατριάρχου Γρηγορίου και Νεαπόλεως,
Τ.Θ.60092
153 41 Αγία Παρασκευή

6. ΕΟΔΥ-ΚΕΔΥ

Α. Φλέμινγκ 34
166 72 Βάρη
με την παράκληση να ενημερώσει τα ΠΕΔΥ

7. ΑΑΔΕ

Γενική Διεύθυνση Γενικού Χημείου του Κράτους
Αν. Τσόχα 16
115 21 Αθήνα

8. Πανεπιστήμιο Πατρών

Ιατρική Σχολή
Εργαστήριο Υγιεινής
Μον. Περ/κής Μικροβιολογίας
265 04 Ρίο, Αχαΐα

9. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης

Σχολή Επιστημών Υγείας- Ιατρικό Τμήμα
Εργαστήριο Υγιεινής
541 24 Θεσσαλονίκη

10. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εργαστήριο Υγιεινής Ιατρικής Σχολής
451 10 Ιωάννινα

Γ) Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας
3. Γραφείο Γενικής Γραμ. Δημόσιας Υγείας
4. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Δ/νσης
Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
5. Δ1 (δ) (4)